

Tο νοσί μου μικρό! Ενας πέτρινος όγκος στο Αιγαίο. Τα δάκρυα και ο μόχθος του λαού του, ποτισμένα με φως κι αλμύρα της θάλασσας. Αυτή η γη, από τις χαίνουσες πληγές στο σώμα της ιστορίας της Ελλάδας. Κάθε φορά κινδυνεύει να λησμονηθεί μα ολοένα ξαναγεννέται. Καταφύγιό της, οι καρδιές των παιδιών της, στις γειτονίες της γης. Η Ιμβρος ξέρει! Αγαπημένος προσρισμός με σταγόνες μελαγχολίας. Γραμμές, όγκοι, ποσικά, φως, πράσινο, θάλασσα, Δεν είναι σκηνικό. Ψηλά στο

Αιγαίο αιώνες τώρα ανεβασμένη, κρέμεται, αιωρείται, ταλαντεύεται, μάνα Ελλάδα, μπρέρα Τουρκία. Πετρόκτιστα χωριά, γκρεμίσματα, μαγευτικό τοπίο, πλατείες καλντερίμια, λίμνες, φράγματα, ακρογιαλίες, ζεστές αγκάλιες, ποτάμια, νερόμυλοι, μια χούφτα ντόπιοι

Ελληνες, λιγοστοί νέοι. Μίσεψαν. Πιότεροι γέροντες και γερόντισσες, γραμμές βαθιές χαράζουν τα πρόσωπα. Ολη η ιστορία του νησιού πάνω στο πρόσωπό τους. Σφιχτά τα χείλη, ο ξεριζωμός έκανε κόμπους το δάκρυ και η πίκρα νότισε το γέλιο. Κομάτι πανέμορφης ξεχασμένης Ελλάδας. Η Ιμβρος ξέρει!

Σωκρητικά φορτωμένα Ιστορία, παράθυρα πολυκαρισμένα που χάσκουν, πόρτες μισάνοιχτες, τρεμάμενο το φως του καντηλίου και η μορφή του Αγίου με τις γκρίζες πινελιές του χρόνου πάνω της. Δέος, κατάνυξη, διάθεση προσευχής. Ο μιναρές απέναντι, ριζώνει την πίστη. Η Ιμβρος ξέρει! Τα βράδια οι συναντήσεις στα παραδοσιακά καφενεία και μπακάλικα για ένα φασόκυπο και ένα ρακί... γεύσεις που γαργαλάνε το λαρύγγι. Μοιάζουμε με λαθροδιαβάτες σε πίνακες ζωγραφικής. Μαζώνεις στις αυλές των πετρόκτιστων σπιτιών για την καθιερωμένη «μεζεδοκατάνυξη», τραγούδι και κουβεντούλα.

Η μεγαλειότητα της απλότητας. Λατρεμένες βραδιές, παρακαταθήκη για τις σιωπηλές νύχτες του χειμώνα. Μυζήθρα, μέλι, ζυμωτό ψωμί, ελιές θρούμπης, χόρτα άγρια του βουνού, τυρί πασπαλισμένο με ρίγανη, κατόκινο νερόβραστο, κουρκούτα, γεύσεις, μυρωδιές, αρώματα... όλα σαγήνη, γήτεμα, δέσιμο, νοσταλγία! Αξέχαστες γεύσεις... ομελέτα στην Αγγελικώ, φραπέ στο Νίκο, μαστιχώτ στον Παναγιώτη, γλυκού κουταλιού στο Θανάσο, καφεδάκι στον Κώστα και το κρασί στην Ταβέρνα του Μπάρμπα Γιώργου – σταθερή αξία. Το απόβραδο τα παιδιά οιδύγυρα να πάζουν κρυφότερο κι ο ουρανός ν' αιλιάζει φορεσιά με το οιδόγιο μαυρουσιάτικο φεγγάρι και να αφουγκράζεσαι το βιολί από το διπλανό καφενέ.

Και τότε όλα τ' «αφήνεις», όλα γίνονται μακριά και γίνεσαι ένα με τον τόπο. Ενα ταξίδι αλαργινό αυθεντικό. Η ευτυχία στην Ιμβρο διαστέλλεται.

Της Παναγίας, το «Πάσχα του καλοκαιριού», το αυγουστιάτικο αντά-

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΑΙΩΝΩΝ ΑΝΑΒΙΩΝΟΥΝ ΤΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟ

Στην Ιμβρο, με την Παναγιά και την αλμύρα του νόστου

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΜΠΟΥΡΗ
φιλολόγου,
εκπαιδευτικού

Το αυγουστιάτικο αντάμωμα των Ιμβρίων, μικρών και μεγάλων, φωτίζει παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχη, που έκανε τα πρώτα βήματα και έμαθε γράμματα στο νησί!

μωμα μποιλάζει τις γενιές, κρατάει αναμένην τη δάδα του ελληνισμού. Τούτη η γενιά, η δική μας γενιά, πέντε κι έβαθη σκοπό να ξανασκώσει την τσαλακωμένη περηφάνια των πρόγονών μας. Η Ιμβρος ξέρει! Τούτες τις μέρες, μνήμες «μασάλια» των παπούων μας, εικόνες και πλέξεις ξεχασμένες που σφαλίστηκαν ερυτικά στην ψυχή και στο νου. Κάθε πέτρα, κάθε ξωμεριά που ιχνογράφησε

η σιωπή, ο χρόνος, ο ξεριζωμός στην ψυχή. Κάλεσμα νόστου. «Το zήτημα είναι από πού βλέπει κανές τον ουρανό. Εγώ τον έχω δει καταμεσάς της θάλασσας» όπως πλέει κι ο Ελύτης.

Μεγάλες αποστάσεις... Σύνορα, ανατολική Θράκη. Δαρδανέλια κι από κει με το πλοϊό της γραμμής, παρέα με τους γλάρους, αρχίζουν να ακνοφαίνονται οι κορυφογραμμές. Ο Κέφαλος, δεξιά τα Κασκαβάλια, το λιμάνι

του Αγίου Κηρύκου και συνέχεια για Παναγία αφήνοντας αριστερά το Ευλάμπιο, δεξιά το Γλυκό και το Κάστρο συνεχίζουμε για Αγίους Θεοδώρους, Αγρίδια και Σχοινούδι. Μωσαϊκό ελληνικόττας και Ανατολής. Αγιο χώμα, τόπος γαλήνης, δικοί σου άνθρωποι, απλότητα ζωής σαν άλιθο.

τε. Η Ιμβρος ξέρει! Δεκαπενταύγουστος βλέπεις... Τα σπίτια ανοίγουν, τα τάματα ορίζονται, τα εγγόνια ξαναβλέπουν τους παπούωντες, τα μεσημεριανά οικογενειακά τραπέζια ξαναστρώνται, οι παλιοί συμμαθητές και φίλοι ξανασύριγουν, τσουγκρίζουν και εύχονται να ανταμώσουν και τ' άλιθο καλοκαίρι.

Ηθο κι έθιμα, θεσμοί σιώνων αναβιώνουν το τριήμερο της Παναγίας. Εσπερινός, οθονυκτία, θεία λειτουργία ανήμερα, τα καζάνια, το βράσιμο της κουρκούτας, το μούρασμα των κρεάτων σε όλους τους προσκυνητές, τα γεμιστά αρνιά, τα αμυγδαλωτά, οι μπακλαβάδες και χίλια καλούδια, που τα φύλαξαν από τη λησμονιά κείνοι που 'μειναν σε τούτο τον τόπο και προσμένουν. Το γλέντι, οι χοροί, τα κεράσματα, όλα... κομμάτι ζωής. Η Ιμβρος ξέρει!

Στο δικό μου νησί χωράνε όλα: προσευχές, γλέντια, γέλια και συντροφίες. Θα χορτάσεις «καλώς ορίστε», θα κοιλυμπήσεις στα κρυστάλλινα νερά του, θα βουλιάζεις στην άμμο του, θα αγναντέψεις την Αλική, θα γλεντήσεις στα πανηγύρια, θα ξεχάσεις. Η Ιμβρος ξέρει!

Μαγικός τόπος, τον λατρεύεις. Ολες οι σκηνές που βιώνεις τοποποιούνται στην ψυχή και στο μυαλό.

Εγώ που λάτρεψα το απέραντο γαλάζιο, θα σ' το πω, χωρίς Ιμβρο δε zω! Ξεκίνα, έλα, πάντα έχει καράβι!

